

mesleki/beceri eğitim programları buna göre düzenlenmiş, haftanın iki günü hiçbir öğretmen görevlendirilmemiştir.

Staj uygulaması olarak görülen bu eğitimler sanayi işletmeleri veya sağlık kurum ve kuruluşları gibi öğrenciler açısından ciddi risk oluşturabilecek işletme ve kuruluşlarda gerçekleştirilmektedir. Mesleki/beceri eğitim sırasında öğretmenlerin görev almaması, öğrencilerde korku, kaygı, çekingenlik, özgüven yetmezliği dolayısıyla yanlış yapma endişelerinin oluşmasına yol açacaktır. Aynı zamanda öğrencilerin eğitim kurumunda elde ettikleri kurumsal bilgiler doğru davranış ve beceriye dönüştürülemeyecektir. Kaldı ki öğrencilerin mesleki/beceri eğitimi gördükleri işletme ve kurumlarındaki iş yoğunluğu nedeniyle öğrencilerle yeterince de ilgilenilmeyecektir.

Özetle dava konusu düzenlemenin kamu yararı ve hizmet gerekleriyle bağdaştırılmasına olanak yoktur. Davalı yönetim, işletme ve kurumlardaki mesleki eğitimin niteliğini arttırmak yerine, ne kadar az sayıda öğretmen görevlendirebilirim ve bunlara ne kadar az ek ders ücreti ödeyebilirim diye düşünmektedir. Böyle bir bakışın kamu yararı ve hizmet gerekleriyle bağdaştırılmasına olanak yoktur. Dava konusu düzenleme, yukarıda da dile getirildiği gibi, aynı zamanda kazanılmış haklara saygı ilkesi ile 4688 sayılı Yasaya da aykırılık oluşturmaktadır.

7. Yönetmeliğin 92/2. maddesinde yer alan “... okulda görevli öğretmenler arasından, okulda yeterli sayıda öğretmen bulunmaması ve ihtiyacın karşılanamadığı durumlarda sırayla aynı yerleşim yerindeki ilçedeki ildeki diğer eğitim kurumlarında görevli öğretmenlerden ...” ibaresi pansiyonlu eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler açısından ciddi sorunlara yol açacaktır. Pansiyonlu eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin bir kısmı gönüllü olarak belletici öğretmen olarak görev almak isterken, bir kısmı ailevi ve diğer nedenlerle belletici öğretmen olarak görev almak istememektedir. Bu konuda yaşanan yüzlerce sorun nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nce 17.12.2007 günü 2007/91 sayılı Genelgeyi yayımlamıştır. Buna göre;

“... 1. Belletici ihtiyacı;

- a) Öncelikle aynı okulda görevli öğretmenlerden istekli olanlar arasından,
- b) Okulda yeterli sayıda istekli bulunmaması durumunda aynı yerleşim birimindeki diğer eğitim kurumlarında görevli öğretmenlerden istekli olanlar arasından,
- c) Her iki durumda da ihtiyaç kadar istekli öğretmen bulunmaması halinde aynı okulda görevli öğretmenler arasından re'sen,

Yeterli sayıda görevlendirme yapılmak suretiyle karşılanacaktır.

2. Yerleşim yerlerinden uzakta bulunan Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının özelliği dikkate alınarak, ihtiyaç duyulması halinde, bu okullarda görevli ana sınıfı ve rehber öğretmenlere de belleticilik görevi verilebilecektir.” Anılan genelgeyle yatılı/pansiyonlu

eğitim kurumlarında görevlendirilecek belletici öğretmen sorunu önemli oranda giderilmiştir. Ancak dava konusu düzenlemeyle, yaşanan sorunlar ve sorunların çözümü amacıyla Bakanlıkça daha önce yapılan düzenlemeler yok sayılmıştır. Öğretmenlerin istemedikleri halde, yatılı/pansiyonlu eğitim kurumlarında önemli görev ve sorumlulukların yüklendiği, belletici öğretmen olarak görevlendirilmesi, ailevi ve benzeri sorunlar yaşayan öğretmenler açısından sorunlarının büyümesine yol açacağından, kamu yararı ve hizmetin gerekleriyle de bağdaştırılamaz.

8. Yönetmeliğin 164/1-a maddesinde yer alan **“Okulu, çevresini ve eşyasını kirletmek”**, 164/1-l maddesinde yer alan **“Bilişim araçlarını amacı dışında kullanmak”**, 164/2-ç maddesinde yer alan **“İzinsiz gösteri veya toplantı düzenlemek, bu tür gösteri veya toplantılara katılmak ve bu amaçla yapılan etkinliklerde bulunmak”**, 164/3-k maddesinde yer alan **“Eğitim ve öğretim ortamında siyasi partilerin, bu partilere bağlı yan kuruluşların, derneklerin, sendikaların ve benzeri kuruluşların siyasi ve ideolojik görüşleri doğrultusunda eylem düzenlemek, başkalarını bu gibi eylemleri düzenlemeye kışkırtmak, düzenlenmiş eylemlere etkin biçimde katılmak”**, 164/3-l maddesinde yer alan **“Siyasi partilere, bu partilere bağlı yan kuruluşlara, derneklere, sendikalara ve benzeri kuruluşlara üye olmak, üye kaydetmek, para toplamak ve bağışta bulunmaya zorlamak”**, 164/3-n maddesinde yer alan **“İzin almadan okulla ilgili; bilgi vermek, basın toplantısı yapmak, bildiri yayınlamak ve dağıtmak, faaliyet tertip etmek veya bu kapsamdaki faaliyetlerde etkin rol almak”** ve 164/5. maddesinde yer alan **“Yukarıda belirtilenlerin dışında ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hâllere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara suça uygun cezalar verilir”** ibarelerinin de eğitim bilimiyle, ceza ve disiplin hukukunun temel ilkeleriyle bağdaştırılmasına olanak yoktur.

Genel olarak denilebilir ki, gerek yaptırım uygulama gerekse ödüllendirme ölçütlerindeki abartılı öznellik, yetişmekte olan kuşaklar üzerinde son derece olumsuz etkiler yaratacaktır. İnsanlar, daha çocuk oldukları dönemden başlayarak büyüklerin dilediklerini cezalandırabilecekleri, dilediklerini de ödüllendirebilecekleri kanısını edinmeye başarlarsa, demokrasiyi savunacak kuşaklar bulmak zorlaşabilir. Çağdaş eğitim, insanları güçlünün yanında olmaya zorlayıcı eğilimleri dışlamaktadır. Cezalandırılmaktan kurtulmak için, gücü ve yetkiyi elinde bulunduranların karşısında boyun eğme tavrı, iyi bir insan ve yurttaş tavrı değildir. Buradan yola çıkarak, yeni ortaöğretim kurumları yönetmeliğinin cezalandırmaya ve ödüllendirmeye ilişkin kurallarının iyi yurttaş yetiştirme amacına ulaşmayı kolaylaştırmak yerine zorlaştıracığı söylenebilir. Bu nedenle bu yöndeki kurallar, Milli Eğitim Temel Yasası ile tanımlanmış olan eğitimin genel ve özel amaçlarına ters düşmektedir.

Özel olarak ceza yaptırımı gerektiren davranışlara ilişkin değerlendirmelerimiz de, yukarıdaki değerlendirmeyi doğrulamaktadır.

Örneğin, okulun, okulun eşyasının ve okulun çevresinin kirletilmesinin disiplin yaptırımına bağlanmasını anlamakta güçlük çekmekteyiz.

İzinsiz toplantı veya gösteri düzenlemenin yaptırıma bağlanması da kabul edilemez. Hele yönetmelikte 'siyasi partilerin, bunların yan kuruluşlarının, derneklerin, sendikaların ve benzeri kuruluşların görüşleri doğrultusunda eylem düzenlemenin, düzenlemeye kalkmanın' disiplin yaptırımına bağlanması, bu tür kurum ve kuruluşların kötü/düşman/zararlı olduğu yönünde izlenime yol açılması da ayrı bir gariplik örneğidir. Ne tür toplantı veya gösteri yürüyüşlerinin izne tabi olduğu bunlardan hangilerinin yaptırım gerektirdiği tamamen ceza yargılamasının konusudur. Bu konudaki Anayasal ilke, silahsız ve saldırısız olmak koşuluyla herkesin önceden izin almaksızın toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleyebileceği yönündedir. Dolayısıyla yönetmelikte yer alan bu tür düzenlemeler, Anayasamıza ve temel hak ve özgürlükleri ilişkin uluslararası sözleşmelere de açıkça aykırılık oluşturmaktadır.

Okuldan tasdikname ile uzaklaştırma cezası gerektiren davranışlar arasında okul müdürlüğünden izin almadan basın toplantısı yapmanın, bildiri dağıtmanın, yayımlamanın, konferans, temsil, tören, açık oturum, forum ve benzeri etkinlikler düzenlemenin sayılması da, yönetmeliğin antidemokratik bir bakışla hazırlandığını göstermektedir. Yönetmelikte, ceza yaptırımı öngörülen özellikle örgün eğitim dışına çıkarma cezası gerektiren davranışların neredeyse tamamı ancak ceza yargılamasının konusu olabilecek türdendir. Öğrencilerin bu davranışları hakkında ceza mahkemelerinde dava açılmadan veya karar verilmeden, örgün eğitimin dışına çıkarılması cezası verilmesi, yukarıdaki savımızı doğrulamaktadır.

"Yukarıda belirtilenlerin dışında ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hâllere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara suça uygun cezalar verilir" hükmü de ceza ve disiplin hukukunun temel ilkeleri arasında yer alan kıyas yasağına açıkça aykırılık oluşturmaktadır.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda açıklanan ve Kurulunuzca doğrudan göz önünde bulundurulacak nedenlerle; Danıştay İkinci ve Sekizinci Dairelerince 2575 sayılı Danıştay Yasasına 3619 sayılı Yasanın 10 uncu maddesiyle eklenen Ek 1 inci maddesi gereği yapılan ortak toplantı sonrası verilen Danıştay Sekizinci Dairesinin 27.11.2014 gün ve E.2014/6589 sayılı kararının, yürütmenin durdurulmasının reddine ilişkin bölümünün itirazımız doğrultusundan kaldırılmasına karar verilmesini vekil olarak dilerim.

8 Nisan 2015
Av. Mehmet Rüştü Tiryaki

İtiraz Eden (Davacı) : Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası

Cinnah Cad. Willy Brant Sok. No:13 - Çankaya/ANKARA

Vekili : Av. Mehmet Rüştü TIRYAKI - aynı adreste

İtiraz Eden (Davalı) : Milli Eğitim Bakanlığı - ANKARA

Vekili : Av. Sevi Kılıç- aynı yerde

İstemin Özeti : Danıştay İkinci ve Sekizinci Daireleri Müşterek Kurulunca verilen yürütmenin durdurulması isteminin kısmen kabulüne, kısmen reddine, kısmen karar verilmesine yer olmadığına ilişkin 27/11/2014 günlü, E:2014/6589 sayılı karara, taraflar karşılıklı olarak itiraz etmektedirler.

Danıştay Tetkik Hâkimi : Tuğba Demirer Akar

Düşüncesi : 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için gerekli olan koşulların Yönetmeliğin 94.maddesinin (3). fıkrasında yer alan "bütçe dışı kaynaklarca" ibaresi yönünden gerçekleşmediği, bu itibarla, davalı idare itirazının kabulü ve bu kısma yönelik yürütmenin durdurulması kararının kaldırılması gerektiği, diğer maddelere yönelik taraflar itirazlarının ise reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüldü:

07/09/2013 günlü, 28758 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin, "Ders seçimi" başlıklı 11. maddesinin 4. fıkrasında yer alan "...en az 12..." ibaresi ile "Özel öğretim kurumlarında bu şartlar aranmaz." cümlesinin, "Ortaöğretime Yerleştirmeye Esas Puan veya yetenek sınav puanıyla öğrenci alan ortaöğretim kurumlarında kontenjan belirlenmesi" başlıklı 25. maddesinde ortaöğretime yerleştirmeye esas puan veya yetenek sınavı puanıyla öğrenci alan ortaöğretim kurumlarının kontenjanları dolana kadar öğrenci kayıt edebilmelerine olanak verecek bir düzenlemeye yer verilmemesine ilişkin eksik düzenlemenin, "Okul birincilerinin tespiti" başlıklı 64. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "...okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun da görüşü alınarak..." ibaresi ile "...öğrencilerle davranış puanı indirilmiş ve iade edilmemiş..." ibarelerinin, "Müdür, görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 78. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "...görevin gerektirdiği durumlarda mesai saatleri dışında da çalışmalarını sürdürür" ibaresinin, aynı maddenin 4. fıkrasının (m) bendi ile 7. fıkrasında yer alan "...okulun çevreyle ilişki kurmasını sağlamak amacıyla, dinî konularda halkın bilgilendirilmesine yönelik meslek dersleri öğretmenlerinin sorumluluğunda sosyal etkinlikler çerçevesinde hutbe, vaaz ve benzeri programlar düzenler ve bu konularda..." ibaresinin, "Müdür yardımcıları, görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 79. maddesinin 3. fıkrasının, "Müdür yardımcısı, görev yetki ve sorumlulukları" başlıklı 80. maddesinin 3. fıkrasının, "Teknik müdür yardımcısı, görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 81. maddesinin 3. fıkrasının, "Koordinatör müdür yardımcısının görev ve sorumlulukları" başlıklı 82. maddesinin 3. fıkrasının, "Alan/bölüm, atölye ve laboratuvar şeflerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 85. maddesinin 5. fıkrasının, "Öğretmenlerin görevleri ve sorumlulukları" başlıklı 86. maddesinin 4. fıkrasının (p) bendi ile 6. ve 7. fıkralarının, "Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi" başlıklı 88. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendi ile (f) bendinde yer alan "Bu kapsamda aynı öğrenci gurubu için haftada bir defa ve yalnız bir

öğretmene koordinatörlük görevi verilir." cümlesinin, "Belletici öğretmen görevlendirilmesi" başlıklı 92. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "...okulda görevli öğretmenler arasında; okulda yeterli sayıda öğretmen bulunmaması ve ihtiyacın karşılanamadığı durumlarda sırayla aynı yerleşim yerindeki ilçedeki diğer eğitim kurumlarında görevli öğretmenlerden..." ibaresinin, "Diğer personel" başlıklı 94. maddesinin 3. fıkrasının, "Hizmet odaları" başlıklı 99. maddesinin 2. fıkrasının, "Disiplin cezasını gerektiren davranış ve fiiller" başlıklı 164. maddesinin 1. fıkrasının (a) ve (l) bendi, 2. fıkrasının (ç) bendi ve 3. fıkrasının (k), (l), (n) bentleri ile aynı maddenin 5. fıkrasının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada; Danıştay İkinci ve Sekizinci Daireleri Müşterek Kurulunca verilen yürütmenin durdurulması isteminin kısmen kabulüne, kısmen reddine, kısmen karar verilmesine yer olmadığına ilişkin 27/11/2014 günlü, E.2014/6589 sayılı karara, taraflar karşılıklı olarak itiraz etmektedirler.

İtiraza konu kararnın, 78.maddesinin 7.fıkrası ile 86.maddesinin 6.fıkrasına ilişkin kısımları yönünden;

07/09/2013 günlü, 28758 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Müdür, görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 78.maddesinin (7). fıkrasında; "Anadolu imam-hatip ve imam-hatip lisesi müdürleri ayrıca okuldaki eğitim, öğretimle ve işleyişle ilgili olarak, okulun çevreyle ilişki kurmasını sağlamak amacıyla, dinî konularda halkın bilgilendirilmesine yönelik meslek dersleri öğretmenlerinin sorumluluğunda sosyal etkinlikler çerçevesinde hutbe, vaaz ve benzeri programlar düzenler ve bu konularda müftülük, il veya ilçe millî eğitim müdürlükleri, yükseköğretim kurumları ve diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar..." kuralına yer verilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "Öğretmenlerin görevleri ve sorumlulukları" madde başlıklı 86.maddesinin (6). fıkrasında ise; "Anadolu imam-hatip ve imam-hatip lisesi meslek dersleri öğretmenleri gerek ders saatleri içerisinde, gerekse ders saatleri dışında olmak üzere öğrencilerin mesleki becerilerinin geliştirilmesi için çevreyle ilişki kurmalarına rehberlik ederek mesleki uygulamalarının verimli olması yönünde çalışmalar yapar, dinî konularda halkın bilgilendirilmesine yönelik faaliyetlere katılır." düzenlemesine yer verilmiştir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 32.maddesi uyarınca; imam - hatip liseleri, imamlık, hatiplik ve Kur'an kursu öğreticiliği gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere, Millî Eğitim Bakanlığınca açılan ortaöğretim sistemi içinde, hem mesleğe hem yüksek öğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumlarıdır.

Her ne kadar davalı idare tarafından, her mesleğin bir bilgi, bir de uygulama yönü olduğu, din görevliliğinin bilgi yönünü, Anadolu imam-hatip lisesi öğretim programlarında bulunan meslek dersleri, genel kültür dersleri ve seçmeli derslerin oluşturduğu, uygulama yönünü ise, yine programlarda yer alan dersleri temel alarak din hizmetleri eğitimini pekiştirmeyi amaçlayan hitabet ve mesleki uygulama dersinin kazandıracağı, ayrıca din görevliliğinin, alan bilgileri yanında bu bilgileri başkaları ile paylaşmaya yardımcı olacak özel çabayı da gerektiren bir faaliyet olduğu, paylaşabilmek için bir konunun bilgisine sahip olmak nasıl gerekliyse onu paylaşabilmenin yöntem ve tekniklerini bilmek ve uygulayabilmenin de bir o kadar gerekli olduğu ileri sürülerek dava konusu bu iki hükmün hukuka uygun olduğu savunulmuş ise de; Anadolu imam-hatip lisesi ve meslek imam-hatip liselerinde öğrencilerin yetiştirilmesi amacıyla mesleki uygulamaların yapılması mümkün olmakla birlikte, bu amacı aşar nitelikte, hem bu okulların müdürlerine hem de öğretmenlerine dinî konularda halkın bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler düzenleme ve bu faaliyetlere katılma görevi yüklenmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2015/351

İtiraza konu kararın diğer maddelere ilişkin kısımları yönünden;

İtiraza konu kararın bu kısmı, hukuka ve usule uygun olup, taraflar itirazının bu kısımlar yönünden reddi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay İkinci ve Sekizinci Daireleri Müşterek Kurulunca verilen 27/11/2014 günlü, E:2014/6589 sayılı kararın; 07/09/2013 günlü, 28758 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 78.maddesinin (7).fıkrası ile 86.maddesinin (6).fıkrası yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kısmına yapılan davacı itirazının KABULÜ ile kararın anılan kısmının kaldırılmasına, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmiş olması nedeniyle söz konusu maddelerin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA, oyçokluğu; *davanın diğer kısımları yönünden ise* davacı ve davalı idare itirazlarının REDDİNE, dava konusu Yönetmeliğin 11. maddesinin 4. fıkrasında yer alan "en az 12" ibaresi, 88.maddesinin 2.fıkrasının (f) bendinde yer alan "Bu kapsamda aynı öğrenci gurubu için haftada bir defa ve yalnız bir öğretmene koordinatörlük görevi verilir."cümlesi, 94.maddesinin 3.fıkrasında yer alan "bütçe dışı kaynaklarca" ibaresi yönünden oyçokluğu, diğer maddeler yönünden oybirliği ile, 01/07/2015 gününde karar verildi.

Başkan
Namık Kemal
ERGANİ

Üye
Nüket
YOKLAMACIOĞLU
(XX)

Üye
İbrahim
BERBEROĞLU

Üye
Nurben
ÖMERBAŞ
(XX)
(XXX)
(XXXX)

Üye
Gürsel
MEKİK

Üye
Ali İhsan
ŞAHİN
(XXX)

Üye
İbrahim
ALİUSTA
(XX)
(XXX)

Üye
Vahit
BEKTAŞ
(XXX)

Üye
Hasan
GÜZELER
(X)

Üye
Prof. Dr. Bülent
OLCAY

Üye
Abdülkadir
ATALIK
(X)
(XXX)

Üye
Yalçın
EKMEKÇİ
(X)
(XXX)

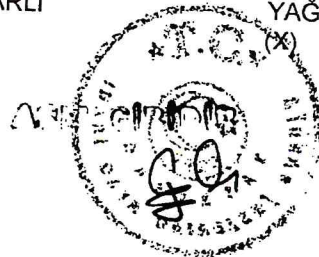
Üye
Doç. Dr. Selami
DEMİRKOL
(X)

Üye
Erhan
ÇİFTÇİ
(X)

Üye
Ahmet
ARSLAN
(X)

Üye
Turgay Tuncay
VARLI

Üye
Oğuz
YAĞLICI

KARŞI OY:

X- 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için gerekli olan koşulların 07/09/2013 günlü, 28758 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 78.maddesinin (7).fıkrası ile 86.maddesinin (6).fıkrası yönünden gerçekleşmediği, bu itibarla, Dairenin bu maddelere yönelik yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kararına yapılan davacı itirazının reddi gerektiği görüşüyle aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Üye
Hasan
GÜZELER

Üye
Abdülkadir
ATALIK

Üye
Yalçın
EKMEKÇİ

Üye
Doç.Dr. Selami
DEMİRKOL

Üye
Erhan
ÇİFTÇİ

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Oğuz
YAĞLICI

